

ELŐFIZETÉSI ÁRA :
 EGÉSZ ÉVRE . . . 16.— K | PÉL ÉVRE . . . 8.— K
 NEGYED ÉVRE . . . 4.— K

FŐSZERKESZTŐ :
 DR. BISCHITZ BÉLA
 ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
 BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
 TELEFON 108—60.
 HIRDETÉSEK mm. SZÁMLITASSAL DÍJSZABÁS SZERINT.

Öt kiló szén.

A háborúnak olyan ujítása a kilónként kimért szén, mint a többi abnormis drágasági tünet. Miért maradjon el éppen a szén, a kazánok és kohók élelmszere a többi élelmszer mögött?

A legvalószínűbb volt mindjárt a háboru kitérésekor, hogy a szén megdrágul és — megriktul. Világos volt, hogy a fokozódó szükségletet még akkor se elégíthetik ki a bányák, ha munkáslétszámuk nem csökken, pedig hát alaposan megcsökkentették. Még ha gépi berendezéssel ellensúlyozhatták volna a bányászok katonai szolgálatát, illetve a katonai szolgálatba vont munkáslétszám erejét. De hát ez teljes lehetetlenség volt, mert a gépi berendezés se megszerezhető, se ide szállítható nem volt.

A szén ára felment, de a szénbányák mindazonáltal nem örvendenek a legkedvezőbb konjunkturának. Más vállalatok sokkal jobban fejlődtek a háboru alatt, mint éppen a szénbányászat, amely pedig a katonákon kívül szinte lelke a háborúnak.

Nem egyszer írtunk már arról, hogy szén nélkül minden üzem megáll. S megállott volna a legnagyobb üzem, amit valaha emberi agy produkált: a háboru is. A szén jelentőségét tulajdonul kidomborítottuk a háboru szempontjából és kézzelfoghatóvá tettük, hogy a szénbányászat kellő istápolása nélkül mulhatatlanul megszűnik a háboru, hogy a szénbányászat elhanyagolása maga az elvesztett háboru.

A bányák derekasan meg is felelnek annak a bizalomnak, amellyel a nemzet hazafias munkájuk iránt van. A mai megsúlyosbodott viszonyok között önfeláldozással dolgoznak, hogy kielégítsék a közszükséget. Ha csak arra az egyre utalunk, hogy a bányák még békes időben is egész munkás-hadseregük ellátásáról gondoskodtak s ha hozzátesszük, hogy csak a városok ellátása kicsoda óriási feladatnak bizonyult, elgondolhatjuk, kicsoda kálváriának

megy keresztül a bányamunkások élelmezője, már pedig panasz eddigelé nem hallatszott e tekintetben. A bányavállalatok minden dicséretet megérdemelnek ezért a humanitás számba menő ténykedésükért.

És ott vannak a szállítási nehézségek, amelyek lehetetlenné teszik azt, hogy a bányák kitermelt szénmennyisége kellő időben a szükséglet helyére kerüljön.

Nem csoda, ha a gyárak s ezek között is a nem szorosan vett hadiüzemek meg-megakadnak. De legalább biztosítatuk a főcél, az, hogy a hadiüzemek ellátása nyugodt mederben biztosítottak tekinthető.

Ellenben a háztartások Budapesten és a vidéken a legsúlyosabb széninségben vannak s volnának még akkor is, ha történetesen elegendő volna a szén Pesten; azonban ott a hiba, hogy nálunk tulajdonképpen ismeretlen a magyar szén. Nálunk csak a porosz szenet kultiválta a közönség, porosz szénnel fűtötte konyháját, szobáját; a magyar szenet ócsárolta, megvetette. Most aztán persze a magyar szénfajták jelentősége természetszerűleg emelkedett. Hozzáegyet ehhez egy kicsikét a porosz szén is. Öt kilónként mérik, ami egyáltalában kapható, mert könnyen elképzeltető, mi az a mennyiség, ami öt kilónként kimérésre kerül akkor, ha a napi 2—300 vagon helyett legfeljebb 30 vaggonnal kapunk s ezt se Poroszországból, hanem osztrák Sziléziából. Ennek is az ára azonban a bánya vasuti állomásán átvéve, legfeljebb 3 korona métermázsánként. Ha a vasuti fuvardíját, a fővárosi közvezetvőjét és minden költséget számba vesszünk, az ideérkezett szén ára nem éri el az 5 koronát sem. A tanács mostani határozata, amely, úgy látszik, nem tudja, hogy osztrák és nem porosz szénről van szó, mégis 20—25 százalék nyereséget biztosít a szén-nyagykereskedőknek, mert ezek telepén átvéve, 5-90 koronában szabja meg a megsilányodott szén árát. Ez az ár azonban még nem lehet

a fogyasztásra nézve irányadó, mert hiszen a fogyasztó arra van szorulva, hogy háza fuvarozzák neki a szemet. Már most ma, amikor ugyyszólván különként adják el a szemet, a tanács határozata úgy szól, hogy a 15 mázsánál kisebb szénszállítás esetén a zsákokat „porosz” szén a lakásba való felhordással a pesti oldalon 8 korona, a budain 8 10—8 23 korona lesz.

Jó szerencsét!

Budapest, Nagykarácsony.

A legsúlyosabb emberi megpróbáltatás idejében egy világháborúnak, amibe fogható még nem szántotta végig a földiekét, dúló napjaiban szives üdvözléttel köszöntjük az olvasót Nagykarácsony szép ünnepén.

A nagy Békeapostol minden idők legnagyobb békehírnöke, az emberszeretét csalhatatlan profétáját születése percében ihletett szívvel, amikor az egész föld vajudva küzd egy jobb jövőért, mi is ihletett szívvel közlünk olvasóink nagy táborához és kívánunk tiszta szívűnkben szebb, nemesebb, nyugodtabb napokat, mint amilyent az elmúlt esztendő kinekinek osztályrésztul juttatott; nyugodalmat, csendes siri nyugodalmat az elköltözött bajtársaknak, erők visszanyerését a honért szenvedett sebesülteknek, enyhülést az özvegyek és árváknek és szebb jövőt ennek a sokat szenvedett szép Magyarországnak.

A tenger küzdés után fel fog virradni bizvást a nap, amely sugaras derűjét fogja belopni a házakba és a szívekbe egyaránt. Addig is, míg beköszönt a Béke, mi serény, egyszerű napszámómai a hazai bányász- és kohásztársadalom nehezen kiélgeithető hirszolgálatának, állunk a mi szerény ekevasunk mellett s célunk a munka.

Dolgozunk, mint dolgoztunk eddig **tízegy esztendőn** át. Nem ünneplünk az idén, mert az ünnepet jóval időkre hagyja az érző lélek. Ámde lássa mindenki, hogy rendületlen régi fátáhatatlan szorgossággal munkálunk közre a hazai bányászati és kohászat nagy érdekeiért a tudás fegyverével, a tisztesség eszközeivel, soha le nem térve a becület utjáról, ami Magyarországon egymagában is — szép.

Szolgáljuk a bányászokat, szolgáljuk a bányászati és kohászat közgazdasági nagy érdekeit, népszerűsítjük azt benn, közérthető laikus nyelvet írva, megismerletjük objektíve künn az ország határain túl s ha sikerül e munkánk, aminthogy sikerül, ez a mi legemlékezőbb jutalmunk.

Ez a mi programunk! Ezzel nyertük meg a mi társadalmunk legjobbjainak méltó elismerését és rokonszenvét, működésünket folytatjuk tudással és tisztességgel s próbáljuk meg egyesíteni olvasóink táborában mindazokat, akik a hazai bányászati és kohászat nagy érdekeit tisztességgel és tudással szolgálják.

Isten adjon ehhez

Jó szerencsét!

HAZAI HIREK.

Előfizetési felhívás.

Felhívjuk azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejár, hogy azt kellő időben megújítani sziveskedjenek.

Halálozás. *Farkas Ferenc* m. kir. számtanácsos 68 éves korában rövid szenvedés után Resicabányán elhunyt.

A Leszámitoló Bank tőkeemelése. Az egyes pénzüntézetek tőkeemelése tudvaleg a háborús konjunktúrának erőteljesebb kiaknázásából ered. Talán a Leszámitoló Bank az egyetlen, amely nem állott be árdragitonak, hanem tisztán és kizárólag jól elhelyezett vállalatának konjunktúrális előnyéből jutott abba a helyzetbe, hogy tőkét jelentékenyen szaporítsa. Az a tizenöt millió, amellyel ez az intézet a tőkét emelt, nem a megdrágított közeletből veszi eredelét. A tőkeemelést az intézet érdekeltségi körének nagyarányú fejlődése okolja meg. Erre indították az igazgatóságot a M. kir. Folyam és Tengerhajós Társaság, a Magyar Forgalmi Bank, a Telepítő és Parcellázó Bank, a Magyar Általános Ingatlanbank, a Délmagyarországi Cukoripar r. t. tőkeemelései, valamint a Gizellamalom és a „Bóni”-gyár részvénytársaság átvétele. A Leszámitoló és Pénzváltóbank üzletkörének fejlődése a főlemelt részvénytőkének megfelelően kedvező kamatoztatását is biztosítja.

A közvélemény mindannyiszor, amikor a Leszámitoló Bank egy lendületes előrelépéséről tudomást vesz, bizonyos jóleső elégtétellel látja. Nem követi ezt nyomon az a kaján és gunyos hang s rosszul leplezett bosszúság még azok között is, akiknek anyagilag hasznot hoz a tőkeemelési művelete, hanem a fő szoros értelmében örülnek a Leszámitoló Bank fejlődésének, amely francia alapításból törzsgyökeres magyar bankintézetté vált. Megtartotta kezeltésének mikéntiségében a francia eleganciát, az előkelő tónust és nem sajátította el azt a speciális magyar vonást, amely előszeretettel kráglizza le a segélyre szorult vállalatokat és magánosokat. Ez szerzett a Leszámitoló Banknak életre-halálra való igaz barátokat és oly jó neveket az egész közéletben, amelyekre minden bank büszke lehetne és amelyért a Leszámitoló Bankba tanulni mehetne. A Leszámitoló Bank vezetésébe, az öreg Beck Miksával az élén és Beck Marcellel a vezérigazgatói székben, ezt a bankot előkelő üzletkezelés szempontjából a legelső magyar bankká tette. És kétszeresen örül a közvélemény, hogy a minden igazon és becületesen való átgazolás nélkül is ott áll ez a bank, hogy 50 millióról 65 millióra emelheti alapitőkét.

A Madarassy-Beck Miksa báró elnöklésével tartott rendkívüli közgyűlésen az igazgatóságnak az alapító főlemelésére vonatkozó indítványára nézve elhatározták, hogy az intézet alapitőkét 37.500 darab, egyenként 400 korona névértékű, az 1917. üzletév házában mar részesedő részvény kibocsátásával 15 millió koronával 65 millió koronára emelje föl. A részvények elhelyezését az intézet üzletbarátaiból alakult tőkeerős konzorziom garantálja. A régi részvényeseket minden 25 részvényenként 6 részvényre illeti meg az elővétel jogá darabonként 500 koronás árfolyamot. A 4 koronát tevő részvénybélyeg a részvényt tartalmaz. Az elővétel jogát december 20-tól 29-ig lehet gyakorolni.

Skodawerke A.-G. E részvényfársaság részvénylőkéjét 42 millió koronáról 72 millió koronára emeli fel. A lökeemlést oly módon viszik keresztül, hogy a tartálfékalapból minden részvény után 120 korónát a részvénylőkéhez csatolnak úgy, hogy a részvények névértéke anélkül, hogy a részvényeseknek befizetést kellene teljesíteniük, 200 koronáról 330 koronára emelkedik.

A Bárdl József Automobil r. t. Köhner Jenő báró elnöklete alatt december 14-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy az alaptőkét, — mint már jelentettük — 5000 arb 300 K új részvény kibocsátása által 1 millió K-ról 2 millió K-ra emelik fel. Az igazgatóság jelentést tett arról, hogy a Magyar Ronggáskyártya r. t. az új kibocsátású részvények átvételére vonatkozó korábban megszerzett opció jogát gyakorolva, megszerezte a társaság részvénynyitóltságát. Ezen tranzakció folyamánaképpen az új érdeklődés képviselői gyűlést a társaság igazgatóságába beválasztották *Kochwitz Róbert, Piktler Károlyt és Kornfeld Emil*et.

A Magyar Általános Hitelbank december 19-iki igazgatósági ülésén az intézet lökeemlézésére vonatkozóan határozatot hozott, mely szerint a kibocsátandó 100.000 darab új részvényre néve kimondta, hogy azok elővételére kizáróan az eddigi részvényeseknek van joguk, tehát nem alakul semmiféle konzorcium, amely a papírok egy részének feltételére előjoghoz juthatna. A lökeemléslőri hivatalosan ezt közli:

A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága elhatározta, hogy a rendkívüli közgyűlést először az indítványt terjesztő, hogy az intézet alaptőkét az eddigi 80.000.000 koronáról 100.000 darab 400 korona névértékű részvény kibocsátása útján 120.000.000 koronára emeljük fel és az új részvényeket 800 koróna áron bocsátjuk ki. Az összes új részvényekre a régi részvényeseknek az alapszabályban biztosított előrételet joguk van. Az új részvények az üzletfolyamánban 1917 január 1-től kezdve lesznek rész.

Szénnyomáshétközletről elektromos berendezésekhez. Szénnyomáshétközletről elektromos berendezéseknél gyakori alkalmazásra találunk és előjük rendszerint abban áll, hogy a berendezés valamely meghatározott részében a foszfor töltet vagy az áramerősséget állandó értékben tartják.

Az ilyen szabályozók vagy úgy szerkesztik, hogy az elektromágnesen létesített mozgás és a szonett nyomó emelő mozgása között nagy emelőhatást létesítenek, vagy pedig azokat kis áttétellel, illetve áttétel nélkül szerkesztik. Az első esetben stabilis beállítás előterésére csillapítószereket építhetünk be, míg az utóbbi esetekben a szabályozást az rövidségénél fogva nem lehetősége. Az utóbb említett rendszerű szabályozókhoz ezért aránylag könnyen ingajelenség mutatkoznak, amelyek a berendezés szabályozási üzemi jelentéktelen zavarják, sőt még is hirtűsítik. Az ingajelenség és a stabilis állás helyreállítására olyan származnak, hogy az elektromágneses beállítóerővel szemben mechanikai ellenérő gyánatit sulyokat vagy rugósat használunk, amelyeknél az erő és az ügörgött fennálló törvény szerűség tudvalevőleg a mágneses vonzóerő ezen törvény szerűségétől jelentéktelenül eltér. Míg ugyanis utóbbi löfofolyása magközelítőleg a fogyasztóváratóság négyzetes függvénynek felel meg, addig a suly, mint ellenérő, az utóbbi függvénytelő dőllandó marad, a rugóval pedig az erő a végpont újfával arányosan változik. A szabályozó kívánt stabilitását tehát nem sikerül elérni és a szabályozó legelőbb is egy bizonyos szabályozási ponttól kezdve labilis lesz.

Az előjárásnál a mechanikai ellenérő ugyanazon vagy még erősebb mértékben változik, mint a mágneses vonzóerő, ami által minden esetben stabilis szabályozást kapunk anélkül, hogy külön csillapítóra volna szükség. A mechanikai

ellenérőknek a mágneses vonzóerők megfelelő és a szabályozó helyzete szerinti változtatása igen különböző, sok esetben magabevéve ismert eszközökkel érhető el és pedig a változás akár fokozatos lehet, amit pl. egymással fokozatosan párhuzamosan kapcsolódó rugók segítségével létesíthetünk, akár pedig folytonos, aminek előterésére pl. az ellenérő emelőkarját alakításra vagy hasonlók útján változtathatjuk.

Aranybánya — tizenötözer koronáért. A Magyar Aranybánya r. t., amely 1914 óta likvidál, felszámolását befejezte. A társaság botési bányáját (Hunyad megye) összes felszerelésével 15.000 koronáért *Farkas Armand* budapesti lakos megvásárolta. A vételár a részvényesek között felosztott. Valamely jelentős készletek állg rejtőznek ezen aranybányában, amelyet 15.000 koronáért adtak el és amely rész-társasági alapon sem tudott boldogulni.

A Blátpálfalvai portlandcementgyár r. t. rendező közgyűlést december 16-án tartotta meg. Az 1915. évi mérlegszámok főbb adatai a következők: *Vagyton.* Gyári berendezések és épületek 3.392.891-92 kor., iroda 5802-50 kor., létező készletek 282.187-79 kor., adósk 1.378.139-34 kor., birtokpapír 25.360 kor., pénzkészlet 865 kor., vesztésajánlat az 1914. évről 639.527-38 kor., vesztés az 1915. évről 632.075-20 kor. *Telher.* Részvénytőke 4.200.000 kor., értékesítőkészenlési alap 607.740-23 kor., hitelek 3.439.689-87 kor., óvadék 10.000 kor., átmaradó tételek 32.818-04 kor. — A vállalat mérlege meglehetősen megromlott az előző évvel szembe, amennyiben a hitelekhez tétele 2 07 millióról 3 43 millió koronára emelkedett és ezzel szemben az adósk tétele csak 1 32 millió koronára növekedett az előző 1 01 millió koronáról. Az értékesítőkészenlési alap 389 544 koronáról 607 740 23 koronára szaporodott.

Magyar vállalat Svájcban. Értesülésünk szerint mechanikai cikkek gyártására és ipari vállalatok alapítására Gamma részvénytársaság néven 50.000 frank alaptőkével új cég alakult.

A valuta-kérdés. A Magyar Vámpolitikai Központ december 19-án előző tanácsulást tartott *Lánczy Leó* és *Chorin* Ferenc elnökök alatt. *Lánczy Leó* előző megnyitójában fölkalkozott a legközelebbi jövő vámpolitikai feladataival. Kiemelte, hogy lényegesen vissza fognak bálni a Vámpolitikai Központ munkálataira azok a megállapodások, melyeket a szerződéses vámtörlet és Némország a köntendő kereskedelmi szerződés elvi alapjára néve fognak híkszírozni. A gazdasági közlekedés szempontjából bármilyen formát vegyenek is a kültetésbe, a szerződéses vámtörletre, jelesül azonban Magyarországra teljesen egyoldalú és sok tekintetben hatástalan intézkedés marad az, ha nem történik parallel intézkedések a valutapolitika tekintetében, melyeknek az volna előjük, hogy valutánk épsége a nemzetközi piacon visszaállítsassék és így jövő gazdasági fejlődésünk számára szőlő alap biztosítsassék. Ha az ország termelő erejét nézzük, akkor nem szabad lemondanunk arról a reményről, hogy bizonyos idő múlva közgazdaságunk megerősödésével valánk rendezni fogjuk tudni. Gyökeres és gyors javulást azonban a háború után sem igérhetünk magunknak. Ha tehát azt akarjuk, hogy bármely formán létrehozandó kereskedelmi megállapodások az országunk jelentéktelen valamit, akkor előszörban valánk feljavításáról kell gondoskodnunk. Nem könnyű dolog az idevonatkozó megoldást megkonstruálni, de annyi kétségtelen, hogy amily mértékben összefüggésbe hozzák a központi hatalmak külkereskedelmi politikájukat, ugyanolyan mértékben kell törekednünk egy organikus, szőlő kapcsolat megteremtésére a néma és a korona között. A napirendre ártérve, *Fenyő Miksa* dr. ismertetette az iroda munkásságát és előterjesztést tett arra néve, hogy az autonóm vámtörlet tárgyában készített emlékiratot a háborús gazdasági tapasztalatok és a békekötés után kötelező általánosulások tekintetében vételel nyilván módon egészítse majd ki a Vámpolitikai

Korlatolt polgári teherátvitel a Balkánra. A közlekedési és forgalmi viszonyok javulása lehetővé tette, hogy a hadvezetőség engedélyt adjon a polgári teherátvitelnek a Balkán-államokba való szállítására, illetőleg az onnan való behozatalra, mindazonáltal egyelőre csupán bizonyos korlátolt terjedelemben. Eszerint, december 1-től Szófia, Üsküb és Konstantinápoly felé polgári teherátvitel törvénytörvények és ezen viszonylatokból a központi hatalmak országába feladható. Ami a Magyarországból szállítandó árutak illeti, ezek kizárólag a Magyar Áruforgalmi iroda közvetítésével adhatók fel, amint azt a 3669/1916. M. E. sz. rendelet körülírja. Ertesztésünk szerinti az illetékes ténylegok egyelőre heti 18 kocsi rakományt engedélyeztek a polgári teherátvitelnek lebonyolítására akként, hogy ezek a vagonok a rendes, szabályszerű katonai vonatokhoz fognak kapcsolóttni. Idevonaikonán az illetékes hatóságok külön szolgáltatási rendtartást bocsátotak ki, amely december 1-től 1917 március végéig bír érvénnyel és amely egybekel közül a szóban levő relációk díjtételét is feltűli. Az első polgári árukkal megkezdett teherátvitel Németországból már utban van Magyarországra felé.

Pályázati híradomány. A magyar királyi Államvasutak budapesti központi üzemeltetősége a központi esztartásban készlemben levő, alantabb részletesen kiutaltott különböző használaton kívül helyezett, de a magánipar által esztelleg némi javítás után még használható munkagépeket és eszköztöket értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot írt ki. Az eladandó gépek és egyéb tárgyak a következők: 1 darab „Stella” gyorsjárású taposógép, szétszedett állapotban, de minden alkatrésze megvan; 1 darab „Boston” típusú amerikai rendszerű könyvmű; 1 darab „Marinoni-féle” könyvmű; 1 darab gázmotor löszrelve és szétszedve és 1 darab emelődaru. A pályázati kívánók kéretnek, hogy kiállított, ívenként 1 koronás magyar okmánybéllyel ellátott, szétválasztott borítékba írt és lepecsételt ajánlatukat a magyar királyi Államvasutak budapesti központi üzemeltetőségnél általános 1. osztályhoz (Budapest, VIII. ker., Kerepesi-ut 3. sz., 1. em., 38. ajtó) következő felcímmel: „Ajánlat ócska munkagépekre 70.534/916. számhoz” 1917. évi január hó 9. napjának déli 12 órájáig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és a budapesti központi üzemeltetőség általános — I — osztályában a részletes feltételeket tartalmazó ajánlati felhívással együtt ingyen kapható ajánlati utalványon és annak rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki.

Bánatpótlóképpen a megvenni szándékolt gépeknek az azokért felajánlott egységárat szerinti kiszámított értékösszeg 5%-a az ajánlat benyújtására kitűzött határidő előtt egy nappal, tehát 1917 január hó 8-án déli 12 óráig készpénzben, vagy Állami létételekre alkalmazott értékpapírokban gyűjtőpénztárunknál leteendő.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Die Bilanz der Friedrich Krupp-A.-G. Der Betriebsüberschuss der Friedrich Krupp-A.-G. aus dem Geschäftsjahre 1915/16 stellt sich nach ausserordentlichen Abschreibungen auf Kriegsmaterial und Werkstätten auf 95,928.988 gegen 113,229.521 Mark im Vorjahr, unter Hinzurechnung verschiedener Einnahmen auf insgesamt 103,893.234 gegen 118,877.814 Mk. im Vorjahr. Von dem vorstehenden Betrag gehen für Steuern ausschliesslich einer Kriegssteuerrücklage 28,649.933 gegen 10,717.865 Mk., an Ausgaben für die Angestellten und Arbeiterversicherungen 6,935.117 gegen 5,802.234 Mark, für Wohlfahrtsausgaben und Kriegsbeihilfen 18,140.886 gegen 15,841.955 Mk., zusammen 53,725.926 gegen 32,412.208 Mk. im Vorjahr ab, so dass sich ein Reingewinn einschliesslich des Vortrages von 59,634.986 gegen 95,850.958 Mk. im Vorjahr ergibt. Von diesem Gewinn werden für Rücklagen und besondere Abschreibungen 9,482.865 Mk. und für soziale Fürsorge 9,000.000 Mark verwendet. Die Dividende wurde auf 12 pCt. festgesetzt, von der aber nur 6 pCt. ausgeschüttet werden, wogegen die übrigen 6 pCt. der Aktiengesellschaft für die Dauer von zehn Jahren unkündbar als Darlehen gelassen werden, was mit einer weitergehenden finanziellen Sicherstellung gegen kostspielige Werksverweirungen begründet wird. In Anbetracht der Zeitverhältnisse werden den Beamten und Arbeitern auch in diesem Jahre besondere Zuwendungen gewährt, zu welchem Zwecke aus den laufenden Mitteln des Jahres 1916/17 wiederum ein Betrag von 12 Millionen Mark bestimmt wurde.

Vom Zinkhüttenverband. Anfang November ist der Zinkhüttenverband in Berlin aufs neue zu einer Sitzung zusammengetreten. Einen wichtigen Gegenstand der Verhandlungen nahm diesmal die Preisfrage ein. Es wird nämlich verschiebentlich darauf hingewiesen, dass die mit der Regierung vereinbarten, gegenwärtig in Geltung befindlichen Zinkpreise zwar nicht gerade unauskömmlich sind, aber doch nicht dazu ermuntern, tiefere und ärmere Erze zu verarbeiten. Über das Verhältnis zwischen Syndikat und Giesche hören wir, dass ein Teil der Produktion der Firma durch den Verband, ein Teil dagegen durch die Firma Giesche selbst verkauft wird. Die Verkaufsorganisation des Zinkhüttenverbandes besteht aus den Firmen Beyer, Sondheimer & Co., Aron Hirsch und der Metallgesellschaft in Frankfurt a. M.

Konsolidiertes Braunkohlen-Bergwerk Marie bei Attendorf. Dem Geschäftsbericht für 1915/16 zufolge betrug die Förderung aus beiden Anlagen im Berichtsjahr 1,996.270 (+ 345.200) hl. Abgesetzt wurden 1,853.875 (+ 303.573) hl. Der Betrieb in der Grube verlief verhältnismässig normal; es waren weder Unfälle noch sonstige Störungen zu beklagen. Sehr empfindlich

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13583. hrsz. TELEFON: 92-11, 92-12, 92-13, 92-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösrézhusalok, okonítvezetékek,

◆◆◆◆◆ szerelvények stb. ◆◆◆◆◆

war besonders zurzeit der Rübenkampagne 1915 der Wagenmangel, der zum Frühjahr aber gänzlich ausgeglichen wurde. Die Verwaltung rechnete damit, dass sich in der diesjährigen Kampagne so stark schädigende Übelstände nicht wiederholen würden; das sei leider dennoch der Fall. Erschwerungen in der Kohlenbediennung entstanden aus dem dadurch, dass die Gruben in erster Reihe die kriegsbedarfende Industrie versorgen mussten. Das Geschäftsjahr 1915 des Magdeburger Braunkohlen-Syndikats hatte einen Lieferungsaußfall von 1567 pCt.; demgegenüber konnte bereits in der ersten Hälfte des laufenden Jahres die normale Jahreshälfte an Kohlen abgeliefert werden. Die Preise für Rohkohlen konnten gehoben werden, im Verhältnis zu den so emporgeschnittenen Löhnen und Rohstoffpreisen, aber nicht so weit, um der Gesellschaft einen einigermaßen ausreichenden Nutzen zu gewähren. Die Hauptrechnungen des Betriebs haben infolgedessen zugenommen und ein weiteres Anwachsen steht in Aussicht. Die Verwaltung erhofft dafür einen bessern Ausgleich in der Verwertung der Erzeugnisse bereits in naher Zukunft. Der Rohgewinn stellt sich auf 546.929 (i. V. 446.758) Mark, die Unkosten auf 410.177 (392.760) Mk. Die Abschreibungen werden auf 58.200 (58.400) Mk. bemessen. Aus dem verbleibenden Reingewinn von 78.552 (60.282) Mk. sollen, wie bereits gemeldet, 4 pCt. (i. V. 2 1/2 pCt.) Dividende gleich 71.804 (44.940) Mk. verteilt werden. Die Gewinnanteile belaufen sich auf 6578 (4945) Mk. Der Rest von 71 (397) Mk. wird vorgelagert. Aus der Vermögensrechnung sind zu erwähnen: Bestände 20.610 (16.446) Mk., Ausstände 218.950 Mark, darunter 184.188 Mk. Bankguthaben (i. V. 227.541 bzw. 191.251 Mk.), Wertpapiere 640.932 (543.551) Mk. und Buchschulden 18.816 (8536) Mk.

Petroleumgesellschaft Columbia. Die Bilanz für das Jahr 1915/16 weist einen Reingewinn von 1.141.577 Lei gegen 1.326.931 Lei aus (darunter 282.370 Lei Vorjahresvortrag). Der Generalversammlung wird keine Dividende vorgeschlagen, vielmehr dient der Gewinn zur Amortisation der neuen Arbeiten für 1915/16 in Höhe von 1.420.549 Lei. Die für die volle Amortisation notwendige Ergänzung wird aus der Spezialreserve, die gegenwärtig mit 1.999.443 Lei dotiert ist, verweg genommen. Infolgedessen figurieren die Terrains und Investitionen, für welche seit Gründung der Gesellschaft 15-79 Millionen Lei ausgegeben worden waren, mit 1 Million Lei. Die finanzielle Situation der Gesellschaft bleibt eine feste, obgleich die Kassa- und Bankguthaben von 1.433.279 Lei auf 1.028.421 Lei gesunken sind. Die Vorräte an Material, Fabriken und Rohpetroleum sind ebenfalls von 1.289.424 Lei auf 1.146.699 Lei heruntergegangen.

Aus der oberschlesischen Zementindustrie wird uns geschrieben: Die oberschlesischen Zementfabriken, welche ihre Dividenden in Anbetracht des stark zurückgegangenen Absatzes in 1915 um 2-4 pCt. ermäßigten insetzen, haben in den abgelaufenen drei Quartalen des neuen Geschäftsjahres wieder mit besseren Ergebnissen gearbeitet. Der Absatz hat den des Vorjahres nicht un erheblich übertroffen, da die militärischen Bauten und Neubauten in den besetzten Gebieten Ostpreussens einen gewissen Ausgleich für den Ausfall in der privaten Bauwirtschaft boten. Auch die Preise haben mehr Nutzen gebracht, so dass die Dividendenausstattungen der meisten oberschlesischen Zementgesellschaften sich für das laufende Geschäftsjahr wieder mehr denjenigen des Jahres 1914 nähern dürften. Wenn es heute auch noch vorrätig erscheint, Dividendenzuschüssen zu geben, so darf doch als sicher gelten, dass die Aktionäre mit Aufbesserungen der Dividenden im ungefähren Ausmaße von 2 pCt. über etwas mehr zu rechnen haben werden. Noch etwas besser dürften die Gesellschaften mit grosser Kalkproduktion abschnitten.

Böhmischer Gesellschaften A.-G. vora. Daseur & Co., Innsbruck. In der konstituierenden Sitzung des Verwaltungsrates wurde Generaldirektor Georg Günther zum Präsidenten und Generaldirektor Altdorf Schick zum Vizepräsidenten der Gesellschaft

gewählt. Ausserdem gehören dem Verwaltungsrate an: die Herren Hofrat Friedrich v. Casary, Dr. Paul Hellmann, Max Freiherr v. Imhof und Direktor Wilhelm Köhler.

Erste Bayersche Graphit-Bergbau-Akt.-Ges. Unterfranken b. Passau. Der sehr knapp gehaltene Geschäftsbericht führt aus, dass die Gesellschaft ihre Förderung wesentlich erhöhen und ihre Ablieferung ansehnlich steigern konnte. Ziffern werden nicht angegeben. Der Bruttogewinn beträgt 501.275 (i. V. 280.360) Mk. In Wirklichkeit ist der Unterschied zwischen dem diesjährigen und dem vorjährigen Gewinn noch grösser als diese Ziffern ergeben, indem von dem ausgewiesenen Bruttoertrag in diesem Jahre die Betriebskosten bereits gekürzt sind. Im Vorjahr hatten Handlungs- und allgemeine Unkosten 130.280 Mk. betragen, diesmal stehen die Handlungs-unkosten allein mit 63.285 Mk. gegenüber, ferner die von 80.688 Mk. auf 201.948 Mk. erhöhten Abschreibungen und 19.913 (16.416) Mk. Zinsen. Danach ergibt sich ein Reingewinn von 226.128 (2869) Mk., wovon nach Tilgung der mit 223.944 Mk. übernommenen Unterbilanz 2184 Mk. vorgelagert werden. Die Entwicklung der Niederbayerischen Graphit-Bergbau-G. m. b. H. sei noch nicht so weit vorgeschritten, dass ein abschliessendes Urteil möglich ist. Die Bilanz verzeichnet Grundstücke und Abbaurechte mit 1.09 (115) Mill., Gebäude, Schacht- und Grubenanlagen mit 0.36 (0.37) Mill., die Aufbereitungsanlage mit 0.19 (0.18) Mill. Mark. Die Vorräte sind mit 282.000 (230.000) Mk. bewertet, bei Debitoren ständen zum Jahresabschluss 186.000 (7000) Mk. aus, während Kreditoren 329.000 (397.000) Mk. zu fordern hätten. Reserven sind noch nicht vorhanden, das Aktienkapital beträgt bekanntlich 2 Millionen Mark. Die Gesellschaft glaubt bei normaler Entwicklung auch für das neue Geschäftsjahr ein befriedigendes Ergebnis in Aussicht stellen zu dürfen.

Münchberger Herold-Werke A.-G., Nürnberg. Über die Ergebnisse des Abschlusses per 30. September 1916 (wieder 12 pCt. Dividende) haben wir schon kurz berichtet. Nach dem jetzt vorliegenden Geschäftsbericht herrsche in Fahrriedern anfänglich gute Nachfrage, die jedoch vollständig aufhörte, als das Fahrverbot und die Reifenbeschlagnahme erfolgte. Der Ausfall wurde durch Hereinnahme anderer Aufträge ausgeglichen. In der elektrotechnischen Abteilung zeigte sich lebhaftere Nachfrage. Der weitere Verlauf in diesen Fabriken sei davon abhängig, wie sich die Zuteilung der Rohmaterialien gestaltet. In der Bilanz stehen bei 1 Million Mark Aktienkapital und 226.000 Mk. Reserven die Kreditoren mit 98.947 (i. V. 57.361) Mk. und andererseits die Debitoren (einschliesslich Bankguthaben) mit 324.119 (343.819) Mk. und Vorräte mit 539.603 (459.024) Mk. an Buch. Für das laufende Geschäftsjahr sei der Betrieb gut beschäftigt, doch lasse sich nicht voraussagen, wie sich die Verhältnisse weiter gestalten.

A. Gebrüder Bickhoff cég Bochanban,
55.453. számú és

„Hajtómotor rázó oszvatatók számára“

című törzészabaddalmnak, valamint az ehhez tartozó 59.201. számú pótszabaddalmnak gyakorlatba vétele céljából hajlandó gyártási engedélyeket adni, esetleg szabadalmait költségen el is adja. -- Bővebb felvilágosítás nyertetés: Meller Ernő úr szabadalmi ügyvivőnél, Budapest, VIII., Üllői-ut. 2.

Azonnali megvételre keresek kemény kövezetű teljes furókészülékeket, kézi- és erőhajtásra, kompresszorokkal.

Ajánlatot teljes leírással kérek „MŰSZAKI“ jelölésre a kiadóhivatalba.